

ЦПАХ № 322/11. 11. 2013.

До Председателя
на научното жури по Теория и методика
на физическото възпитание и спортната
тренировка

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Надежда Георгиева Йорданова, д-н

ШУ „Епископ Константин Преславски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование **1. Педагогически науки.**

професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по...**

докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

Автор: *Камелия Атанасова Атанасова*

Тема: „Модел за подобряване на учебния процес по физическо възпитание
чрез занимания по тенис на маса във висшето училище“

Научен ръководител: доц. д-р Галина Очева, *НСА „Васил Левски“*

I. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Определена съм за член на научно жури със заповед № РЗЗ-3685 от 12.10.2013 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“ по процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Модел за подобряване на учебния процес по физическо възпитание чрез занимания по тенис на маса във Висшето училище“* за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование **1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...**, докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка. Автор на дисертационния труд е докторантът на самостоятелна подготовка към катедра „Футбол и тенис“ **Камелия Атанасова Атанасова**, а неин ръководител – доц. д-р Галина Очева от НСА „Васил Левски“.

Предоставените ми за рецензиране материали включват:

- ❖ Заявление до Ректора на НСА „Васил Левски“ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд;
- ❖ Автобиография;
- ❖ Заповеди за записване в докторантура и за продължаване на обучението;
- ❖ Препис от Протокол на катедрен съвет, отнасящ се до докладване на готовност за откриване на процедура и предварително обсъждане на дисертационния труд;

- ❖ Препис от Протокол на катедрен съвет, отнасящ се до докладване на готовност за откриване на процедура и предварително обсъждане на дисертационния труд;
- ❖ Дисертация и автореферат;
- ❖ Списък на научните публикации по темата на дисертацията и копия от тях.

Докторантът е приложил **3 броя** публикации.

I. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Камелия Атанасова Атанасова е родена на 10.07.1980г. в гр. Плевен. През 2002 г. завършва НСА „Васил Левски” с бакалавърска степен по първа специалност „Треньор по тенис на маса” и втора „Спортен мениджмънт”. Придобива образователна степен „магистър” през 2004 г. по специалност „Училищен спорт и спорт в свободното време”

През периода 1992-2002 г. е състезател по тенис на маса за девойки и жени и има редица призови класирания на студентски и републикански първенства.

От 2006г. след спечелен конкурс е редовен преподавател по тенис на маса в Университета по Архитектура, Строителство и Геодезия.

През периода 2009-2011г. е генерален секретар на Асоциация за университетски спорт „Академик”, а след това до момента е изпълнителен директор на Българска федерация по крикет.

Към личните компетенции на Камелия Атанасова бих искала да отбележа, че тя владее отлично английски език.

II. АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТИКАТА И ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Всички сме свидетели днес на нарастващото обездвижване на младите хора. В този аспект дисертационният труд на Камелия Атанасова е много навременен и актуален, тъй като заниманията на студентите в различните форми на обучение в българските Висши училища с тенис на маса са добро средство за противодействие на нарастващите здравословни проблеми сред тях.

Дисертационният труд на Камелия Атанасова запълва една празнота по отношение на програми за начинаещи и напреднали и изграждане на единна методика за обучение.

Подробният прочит и анализ на ръкописа ми дават основание да отбележа, че предложената ми за рецензиране дисертация се отличава с висока степен на чувствителност към проблематиката, свързана с реализиране на задължителните, избираемите и факултативни форми по дисциплината „Физическо възпитание и спорт” и по конкретно заниманията по тенис на маса във Висшето училище.

Докторантката си е поставила за цел разработване на специализирани програми за обучение по тенис на маса и тяхното приложение в учебния процес по физическо възпитание във висшето училище. Според мен тя е адекватна на научния проблем. Задачите, които произтичат от нея са правилно формулирани.

III. ПОЗНАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА

Камелия Атанасова познава в детайли проблематиката. Нейната компетентност проличава от направените анализи в глава трета на дисертацията – “Анализ на резултатите”

Докторантката демонстрира и сериозни познания в областта на психологията и теорията и методиката на физическото възпитание и спортната тренировка.

IV. МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

За решаване на задачите, постигането на целта и доказване на хипотезата, докторантката прилага комплексна методика, която включва:

- методи за получаване на ретроспективна информация;
- педагогическо наблюдение;
- педагогически експеримент;
- анкета, беседа;
- методи за измерване на психофизическата готовност;
- математико-статистически методи за обработка на резултатите и анализ.

Комплексът от формиращи и диагностични методи е адекватен на изследователската цел и системата от изследователски задачи, които авторът си поставя.

V. ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Разработената от Камелия Атанасова дисертация следва класическата структура за подобен род разработки и отговаря на общоприетите изисквания. Тя съдържа увод, постановка на проблема, цел, задачи, методика и организация, анализ на резултатите от изследването, изводи и препоръки, библиографска справка и приложения.

Трудът е разработен в обем 185 страници. Онагледен е с 25 таблици, 88 фигури и 27 стр. приложения.

Библиографската справка обхваща 133 литературни източника, от тях 100 са на кирилица, а 33 на латиница.

В **глава първа**, която е в обем 50 стр. подробно са представени теоретичните и научно-приложни аспекти на избраната тема. Авторката проследява състоянието, развитието и особеностите на физическото възпитание и спорта във висшите училища. Акцентира върху съществуващите противоречия относно нормативните постановки, посочени в Закона за физическото възпитание и спорта (задължителни 240 часа спорт за целия курс на следване) и

различните тълкувания съобразно автономията на висшите училища (хорариум от 60, 90, 120 часа по дисциплината „Спорт”, реализиращи се най – често в първи и втори курс при студенти в редовна форма на обучение), което до голяма степен ущетява студентската младеж и има своята негативна роля върху физическата дееспособност на хората в трудоспособна възраст. Докторантката на стр. 9 формулира най–общите задачи на физическото възпитание и спорта във висшите училища. Обръща специално внимание на различните форми на работа (задължителни, избираеми и факултативни). Спира се и на учебната документация– учебни планове и учебни програми за реализиране на заниманията по спорт във Висшите училища.Поставя акцент върху необходимостта от сериозно проучване на интересите и потребностите на студентите за спортуване с цел адаптиране на учебния материал към тях.Усъвършенстване съдържанието на учебните програми. Подобряване на материалната база.

Прави исторически преглед и характеристика на тениса на маса, като любим и предпочитан спорт от студентите (стр.23-34). Спира се на методическата последователност при обучението в тениса на маса и специфичните особености (43-47). Отделя значително внимание на отношението и мотивите за участие на студентите в учебния процес по физическо възпитание и в заниманията по тенис на маса (стр.50-56).

Съвсем закономерно тази първа глава приключва с извеждане на **работната хипотеза**.

Глава втора е в обем 22 стр. Тя включва целта, задачите, методиката и организацията на изследването. Формулирани са предметът, обектът и е посочен контингентът на изследването.

През отделните етапи на работа докторантката е обхванала общо 420 души на възраст 19-22 г., от тях 260 мъже и 160 жени. Този голям контингент опитни лица и позволява получаване на обективни резултати от статистическата обработка на данните по отделните тестове. Използвана е програмата SPSS10.0.B и са приложени алтернативен и вариационен анализи.

Подробно са описани в тази втора глава и използваните методи за осъществяване на цялостната работа като: литературно проучване, теоретичен анализ, беседа, наблюдение, анкета, анализ на документи, педагогически експеримент и разбира се математико- статистически методи. Посочена е модифицирана тестова батерия за оценка на физическата подготовка на студентите, като подчертавам, че таблицата е прецизно направена с посока на нарастване.

Докторантката е диференцирала обучението според степента на успеваемост от студентите и в тази връзка е направила разпределение на учебните занимания за напреднали и начинаещи.

Прецизно са изложени и онагледени тестовете за оценка на психо-физическата подготовка и тестовете за технико- тактически умения.

Приложената методика и организацията на изследването дават възможност за обективна проверка на научната хипотеза на автора.

Трета глава „Анализ на резултатите” (92 стр.) се състои от шест параграфа:

1. Анализ на резултатите от анкетното проучване на мотивите за участие на студентите в заниманията по физическо възпитание във Висшето училище.

2. Анализ на резултатите от анкетното проучване за желанието и участието на студентите в заниманията по тенис на маса.

3. Анализ на резултатите от документалното проучване на състоянието на тениса на маса във ВУ.

4. Анализ на резултатите от педагогическия експеримент с приложението на специализирани програми по тенис на маса.

5. Изменение в показателите за физическа подготовка.

6. Изменение в показателите за психо-физическа подготовка.

В нея докторантката сполучливо е представила и анализирила мотивите за участие на студентите в заниманията по физическо възпитание, проучила е желанията им за участие в занимания с тенис на маса, подробно е анализирила получените резултати от проведения педагогически експеримент.

От проведената анкета става ясно, че много висок процент от анкетираните (80%) посочват като мотив за практикуването на спорт „Съхранение и укрепване на здравето”, а 72,7% развитието на определени двигателни качества.

При документалното проучване К.Атанасова анализира огромен обем събрана информация от 22 висши училища от цялата страна по шест показателя. Това и позволява да обобщи в заключение към 3-ти параграф, че профилираните занимания по вид спорт са предпочитани от студентите, но подготвените специалисти по тенис на маса, работещи във ВУ са само 33%.

Като заслуга на докторантката в тази трета глава определям изготвената специализирана програма по тенис на маса за начинаещи, по която тя проследява тяхната успеваемост през годините, в които имат дисциплината „Физическо възпитание и спорт”.

К.Атанасова прави и задълбочен анализ на изменение в нивата на двигателните качества на изследваните студенти, което и дава възможност за по задълбочени характеристики по отношение на сензитивните периоди.

Добро впечатление прави и онагледяването с 88 фигури и 25 таблици и графики на материала и цялостното представяне на дисертационния труд.

В заключение по тази глава бих искала да подчертая своето задоволство от демонстрираните от докторантката знания, умения и компетентност при анализиране на получените резултати.

Съвсем закономерно трудът завършва с изводи. Те са 8 на брой, съответстват на извършената в дисертацията теоретична и експериментална работа. Докторантката е формулирала и три препоръки.

VI. ПРИНОСИ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТКАТА ЗА НАУКАТА И ПРАКТИКАТА

В предложената ми за рецензиране дисертация същественият принос е разработената и апробирана в практиката специализирана програма за овладяване на основните технико-тактически елементи на играта тенис на маса и системата за контрол и оценка на студентите от профилираните групи по този спорт.

. Проведеното изследване е реализирано лично от Камелия Атанасова и научните приноси са нейна заслуга.

VII. ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Авторът е посочил три публикации по темата , като две от тях са самостоятелни, една е в съавторство с научния ръководител.

VIII. ЛИЧНО УЧАСТИЕ НА ДОКТОРАНТА

Проведеното изследване е реализирано лично от Камелия Атанасова и научните приноси са нейна заслуга.

IX. АВТОРЕФЕРАТ

Авторефератът е разработен съобразно изискванията за педагогически изследвания. Неговата структура и съдържание представят в съкратен вариант тези на дисертационния труд.

X. КРИТИЧНИ ЗАБЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Нямам критични бележки. Докторантката се е съобразила с препоръките и бележките ми, направени на обсъждането в катедрата.

XI. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам Камелия Атанасова като колега в УАСГ и секретар на АУС „Академик”. Продължавам да се впечатлявам от нейната заинтересованост и задълбоченост по проблемите на физическото възпитание и спорта във Висшите училища, енергичност, организационни умения и всеотдайност. Радвам се, че тя материализира своите научни търсения с написването на предложената дисертация. Виждам сериозна перспектива пред Камелия Атанасова като учен.

XII. ПРЕПОРЪКИ ЗА БЪДЕЩО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИТЕ ПРИНОСИ И РЕЗУЛТАТИ

Препоръчвам, разработената методика да бъде публикувана, за да се ползва от различни специалисти, както във Висшите училища, така и в модулното обучение по предмета “Физическо възпитание и спорт” в българското училище.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Избран е актуален проблем на изследване **„Модел за подобряване на учебния процес по физическо възпитание чрез занимания по тенис на маса във висшето училище”**

Извършена е задълбочена експериментална работа. Проведено е сериозно изследване. Реализирана е мащабна изследователска дейност.

Предложеният труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на НСА „Васил Левски“.

Всичко това ми дава пълно основание за **положителна оценка** и с убеденост да препоръчам на членовете на Научното жури по Теория и методика на физическото възпитание и

спортната тренировка да **присъди образователно-научната степен “доктор” на Камелия Атанасова Атанасова** в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

Дисертационният труд показва, че докторантката Камелия Атанасова притежава научно-изследователски умения и може да провежда ефективно обективни научни изследвания по научната специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

01.11. 2013 г.

Рецензент:

/проф. Надежда Йорданова, дн /

